

Toimintakertomus vuodelta 2011-2012

Heinijärven Suojelu on kuuden toimintavuotensa aikana toiminut aktiivisesti matalan ja rehevöityneen Heinijärven ja sen ympäristön tilan parantamiseksi. Toimintakausi 2011-2012 painottui vahvasti kahden käynnissä olevan hankkeen ympärille: Luoteis-Tammelan vesistöhanke päättyi ”jatkoajan” jälkeen huhtikuussa 2012 ja yläpuolisen valuma-alueen ongelmiin keskittyvä Pohjois-Tammelan hanke eteni rivakasti käynnistyttyään syyskuussa 2011.

Jäsenmäärä ja jäsenmaksu

Heinijärven Suojelu ry:n rekisterissä oli 31.7.2012 69 jäsenkiinteistöä, joista 61 kuului jätekimppaan. Jäsenmaksun suuruus oli 30 euroa.

Yhdistyksen hallitus ja toiminnantarkastajat v. 2011 - 2012

Hallitus

Marja Mäkelä, puheenjohtaja
Reijo Stevander, varapuheenjohtaja
Riitta Leminen, sihteeri
Marja-Leena Tirri, rahastonhoitaja

Jouko Elomaa
Heikki Saloinen
Ilkka Tuominen

Varajäsenet:

Leena Liukkonen
Pekka Anttila

Toiminnantarkastajat

Riitta Ovaska, varatoiminnantarkastaja Hannu Nevalainen

Hallituksen kokoukset ja yhteydenpito

Hallitus on kokoontunut viisi kertaa toimintavuoden aikana. Hallituksen jäsenet ovat pitäneet yhteyttä kokousten välissä sähköpostitse, puhelimitse ja tekstiviestein.

Tiedottaminen ja yhteydet jäsenistöön, viranomaisiin ja sidosryhmiin

www.heinijarvi-fi -sivusto toimi edelleen pääasiallisena tiedotuskanavana, jota täydensivät kolme ilmoitustaulua. Puheenjohtaja on vastannut tiedottamisesta.

Yhdistyksen jäseniin ja yhdistyksen tiedossa oleviin alueen asukkaisiin on lisäksi pidetty yhteyttä sähköpostilla ja tekstiviesteillä. Jäsenmaksu-/jätekimppalaskut lähetettiin tammikuussa.

Tammelan kuntaan, ELY-keskukseen ja Jänijärven vesiensuojeluyhdistykseen on muodostunut luonteva vuorovaikutus yhteisissä hankkeissa. Lisäksi tapahtumien yhteydessä on luotu kontakteja muihin suojeluyhdistyksiin ja alueen toimijoihin.

Rahatilanne, varainhankinta ja avustukset

Tilikauden päättyessä 31.5.2012 yhdistyksen oma pääoma oli 13.213,73 euroa. Osakepääoman suuruus johtui muun muassa siitä, että hankekustannukset eivät ole realisoituneet toimintakauden aikana.

Yhdistys on kattanut toimintakulunsa jäseniltä perityillä maksuilla ja saaduilla avustuksilla.

Tammelan kunnalta saatiin tammikuussa 1.600 euron avustus Luoteis-Tammelan vesistöhankeen lupakustannusten osittaiseksi kattamiseksi ja Pohjois-Tammelan vesistöhankeen hankekustannuksiin.

Luoteis-Tammelan vesistöjen kunnostus- ja vedennoston suunnittelu -hanke

Heinijärveä, Jänijärveä ja Heinijokea koskeva alimpien veden korkeuksien nostoa koskeva hanke sai lisäaikaa ja päättyi 30.4.2012, noin 2,5 vuotta käynnistymisen jälkeen.

Hankkeen ohjausryhmä on kokoontunut vuoden aikana kolme kertaa. Yhdistyksen edustajina olivat edelleen Marja Mäkelä ja Jouko Elomaa. Heikki Saloinen edusti Heinijoen perkausyhtiötä. Lisäksi Jouko Elomaa oli erillisryhmässä, joka selvitti järveen ulottuvien peltojen pumppaamo- ja pengerrysvaihtoehtoja. Hanke kustansi suunnitelman, ja pitkällisten neuvottelujen jälkeen hankevaroilla päädyttiin hankkimaan pumppaamon materiaalit.

Alimpien veden korkeuksien nostosuunnitelman lupahakemus hyväksyttiin Etelä-Suomen aluehallintovirastossa huhtikuussa. Lupahakemuksesta annettiin kuulutusaikana kaksi puoltavaa lausuntoa (ELY-keskus) ja siihen tehtiin 8 muistutusta, joista 7 Heinijoen alueen kiinteistöiltä. Muistutuksiin annettiin kesäkuussa vastine, jonka laativat Tammelan kunnan ympäristösihteeri ja hanketyöntekijä. Vastine on käsiteltävänä (tilanne 31.7.2012) Etelä-Suomen aluehallintovirastossa, joka päättää luvan myöntämisestä. Lupaprosessin mutkistumisen takia maksuajankohtaa ei voi vielä ennakoita, ja lupakustannukset saattavat nousta arvioidusta (arvio 3.660euroa). Heinijärven Suojelu on lupautunut maksamaan lupakustannukset kokonaan hakijoiden puolesta. Maksuun oltiin varauduttu jo talousarviossa 2011-2012.

Hankkeesta on tiedotettu koko hankeaikana niin Tammelan kunnan hankkeelle perustamalla internetsivuilla, paikallismedioissa, Heinijärven suojeluyhdistyksen sivuilla kuin kuulutuksilla yleisötilaisuudesta sekä lupahakemuksen muistutuksista.

Pohjois-Tammelan vesistöjen vesitalouden hallinta ja virkistyskäytön parantaminen -hanke

Syksyllä 2011 käynnistyneen kolmivuotisen hankkeen tarkoituksena on aikaansaada suunnitelma toimenpiteistä, joilla voidaan vähentää Heinijärven ja muiden alapuolisten vesistöjen tulvaongelmaa. Tulva-aikana halutaan pidättää vesiä yläpuolisella valumaalueella ja pienentää ja hidastaa tulvavirtaamia sekä vähentää eroosiota erityisesti Myllyojassa. Yleisesti tavoitteena on tasata virtaamanvaihteluita suunnittelualueella ja vähentää alivirtaaman aikaista järvien vedenpinnan laskua.

Konkreettisena toimenpiteenä hanke toteuttaa pohjapadot Heinijärveen ja Jänijärveen, jos aluehallintovirastosta saadaan lupa. Hanke on jatkoa Luoteis-Tammelan vesistöhankeelle ja se on saanut EAKR-rahoitusta.

Hankkeen ohjausryhmässä Heinijärven Suojelua edustavat Marja Mäkelä, Jouko Elomaa ja Heikki Saloinen. Ohjausryhmä on kokoontunut neljä kertaa vuoden aikana.

Suunnittelutoimisto Finnish Consulting Group FCG on tehnyt esisevityksen ja ehdottanut toimenpiteitä. Heinijärven Suojeluyhdistyksessä on pidetty tärkeänä, että konsultti ja muut asianosaiset tutustuvat perusteellisesti olosuhteisiin suunnittelualueella, ja että asukkaiden paikallis- ja historiatuntemusta käytetään hyväksi. Huhtikuussa pidettyyn maastokäyntiin osallistuivat Heinijärven Suojelusta muun muassa Jouko Elomaa ja Ilkka Tuominen. Jouko Elomaa tutustutti konsultin erikseen Hylönjärvenojan alueeseen.

Hankkeen ohjausryhmä on valinnut viisi kohdetta, joista tehdään lopullinen suunnitelma. Esisevityksen ja 3.4.2012 järjestetyn maastokäynnin perusteella hankkeen ohjausryhmä on nimennyt jatkosuunnittelun kohteet: Saloistenjärvi-Kyynärjärvi-Kuivajärvi -alue, Myllyojan alue ja Hylönjärven alue. Lopullinen suunnitelma esitellään yleisötilaisuudessa alkusyksystä.

Heinijärven Suojelun osuus hankkeen kustannuksista on 2011-2013 yhteensä 3.922,50 euroa. Kustannukset eivät ole vielä tulleet maksuun. Talousarviossa 2011-2012 oli kuitenkin budjetoitu 3.000 euroa hankekustannuksiin.

Ojatutkimuksen tulokset

Lammin biologinen asema tutki kiintoaineen ja ravinteiden kulkeutumista Myllyojasta, Luolalamminojasta ja Hylöjärvenojasta Heinijärveen, mittasi virtaamat sekä tutki järven tilaa. Tutkimus valmistui syksyllä 2011. Järven tilasta saatuja tuloksia verrattiin v. 2007-2008 tehdyn tutkimuksen tuloksiin, ja ne poikkesivat hyvin vähän toisistaan. Kokonaisravinne- ja klorofyllipitoisuudet viittaavat rehevyyteen. Ojien virtaamat ja sitä kautta kuormitus järveen oli suurinta keväällä. Kuormituksen vähentämisen kannalta olisikin tärkeää pystyä puuttumaan kevään ylivirtaamien aikaiseen kuormitukseen. Suurimmat fosforipitoisuudet tulivat peltojen halki virtaavasta Luolalamminojasta. Kaikissa ojissa korkeat väriarvot ja kokonaishiilen pitoisuudet kuvaavat metsäistä ja soista valuma-aluetta.

Jätekimppa

Jäsenistölle tarkoitettuun jätekimppaan kuuluvat lähes kaikki jäsenkiinteistöt: kaikkiaan 69 jäsenkiinteistöstä 61 kuuluu jätekimppaan. Näistä 25 ympärivuotisen ja 36 kesäaikaisen jätehuollon piiriin. Jätekimppamaksut olivat 60 euroa/yritysvuotinen ja 40 euroa/kesäaika Jätehuollon kilpailutuksen jälkeen yhdistyksemme jätehuollon on hoitanut Mikline Oy v. 2011 alusta. Tilikaudella 2011-2012 jätehuoltomaksut olivat 538 euroa (n. 30 %) pienemmät kuin vuotta aiemmin, jolloin jätehuollosta vastasi Lassila & Tikanoja.

Jäteasiat pursuavat ajoittain yli, ja jätteitä joudutaan jättämään astioiden viereen. Usein syynä on ollut liian isojen jäte-erien sullominen astioihin. Astioissa on ohjeet, millaista jätettä niihin saa panna, ja asiasta muistutetaan myös verkkosivuilla. Ongelman aiheuttajat saattavat olla myös satunnaisia ohikulkijoita.

Veden korkeus

Veden korkeutta on seurattu vuodesta 2009 lähtien. Yhdistyksen hallituksen jäsen Ilkka Tuominen toimittaa lukemat viikoittain Marja Mäkelälle, joka lähettää seurantaraportin Hämeen ELY-keskukselle kerran kuukaudessa. Kevään 2012 tulvat olivat mittausajanjakson pahimmat: korkeimmillaan vesi oli 126 cm mitta-asteikolla (+ korkeus meren pinnasta 116,24) (24.4.). Vettä jäi luontoon syksyn ja talven aikaan poikkeuksellisen paljon ja tulva-aikaan ympäristö ei sitten enää imenyt vettä. Veden pinta on pysynyt poikkeuksellisen korkeana kesäaikaankin, n. 25-30 cm edellisvuosia korkeammalla (tilanne 30.7. = x cm).

Tapahtumat

Vuoden 2011 vuosikokous pidettiin 4.9.2011 Ravintola Isossa Piipussa Mustialassa. Kokoukseen osallistui 22 henkilöä.

Yhdistys oli mukana järjestämässä Järvisunnuntai-tapahtumaa 17.6.2012 Rauhaniemessä. Tapahtumassa yhdistyksellä oli oma esittelyständi teltassa.

Yhdistys järjesti omat Lettukestit 14.7.2012. Tilat tapahtumaan tarjosivat jäsenemme Aino, Aaro ja Arto Suominen. Järjestelyt oli hoidettu erinomaisesti ja aurinkoisesta iltapäivästä Kutterinkujalla nautti 41 henkeä.

Kimppakehukisa ja YLE Hämeen teemapäivä

Yhdistys osallistui Hämeen Kylien ja Yle Hämeen Kimppakehu-kisaan, missä Hämeenlinnan Elomessuilla 13.8.2011 ylsimme voittoon "Ja puhdasta tulee" -räpillä. Esittäjinä olivat Marja Mäkelä ja Reijo Stevander, taustamusiikista vastasi Portaan Kyläbändin kaksikko.

Voitto toi julkisuutta yhdistykselle ja saimme oman teema-aamupäivän Radio Hämeestä 7.9.2011. Yhdistyksen puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajaa haastateltiin suorassa lähetyksessä ja lisäksi Jouko Elomaan, Heikki Saloisen ja Mustialan Yhteismetsän Paavo Vesterisen haastattelu nauhoitettiin.

Räppiesityksemme nähtiin myös Tammelan Mikaelintapahtumassa 30.9.2011.

Heinijärven Suojelu ry.
Hallitus